

Znamie! Znam je?

Konspekt lekcji dla szkół ponadpodstawowych

Partnerzy wspierający

Patronat

Czerniak – co to jest?

 Czerniak to nowotwór złośliwy skóry. Wywodzi się z **melanocytów** – komórek pigmentowych wytwarzających barwnik zwany **melaniną**, który sprawia, że skóra ciemnieje w kontakcie z promieniowaniem ultrafioletowym

-
- Bardzo agresywny wzrost
 - Wczesne i liczne przerzuty, trudne w leczeniu farmakologicznym
 - Szybko przechodzi z choroby miejscowej (rozwijającej się w jednym miejscu na skórze) w postać rozsiałą tzw. uogólnioną

- Rozrasta się na powierzchni skóry i wrasta w jej głąb
- Gdy przejdzie barierę skóry dostaje się do naczyń krwionośnych i całego organizmu
- Czasem wystarczą 3 miesiące, aby zaatakował cały organizm

Czerniak w Polsce

Ok. 3 000 nowych zachorowań
rocznie

Liczba zachorowań **podwaja się
co 10 lat**

Czerniak to **tylko 6%
nowotworów skóry**

Średni czas **przeżycia od momentu
diagnozy przerzutów - 6-8 miesięcy**

30% chorych na czerniaki
umiera

Jeden z **najczęstszych
nowotworów wśród nastolatków**

Kto jest w grupie ryzyka?

Na rozwój czerniaka najbardziej narażone są osoby

Bezwzględnie powinny one unikać słońca i całkowicie zrezygnować z solarium

Części ciała, jakie wystawiamy na słońce

Wczesne wykrycie ratuje życie

- 🔍 Usunięcie **czerniaka miejscowego**, kiedy choroba nie jest jeszcze zaawansowana pozwala na **wyleczenie nawet 90% chorych**
- 🔍 Dlatego ważne jest **szybkie i prawidłowe rozpoznanie**
- 🔍 Czerniaka łatwo zauważyć - rozwija się na skórze, a nie wewnątrz organizmu
- 🔍 Czerniaki mogą pojawić się także **w obrębie ust, nosa i gałki ocznej**
- 🔍 Czerniak może pojawić się w **kilku miejscach na ciele**. Jedno ognisko choroby **nie wyklucza pojawiania się kilku innych**
- 🔍 Czerniak to najczęściej **nowa zmiana na skórze**. Jednak **cześć zwykłych znamion może zamienić się w czerniaka**

ABCDE czerniaka

Czerniaki mają wiele cech charakterystycznych, które ułatwiają ich rozpoznanie. Pomaga w tym w tym proste **ABCDE**

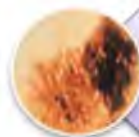
A – asymetria np. znamię „wylewające” się na jedną stronę

B – brzegi poszarpane, nierównomierne, posiadające zgrubienia

C - czerwony lub czarny i niejednolity kolor

D – duży rozmiar, wielkość zmiany powyżej 0,5 cm

E – ewolucja, czyli postępujące zmiany zachodzące w znamieniu

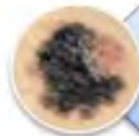
Asymetryczny kształt: Jedna połowa znamienia różni się od drugiej.

Nieregularne brzegi: Brzegi znamienia nie są wyraźne i mogą być poszarpane, ząbkowane, zamazane lub wydają się nieregularne.

Różnorodność kolorów: Kolor zmienia się i mogą być obecne odcienie czerni, brązu, czerwieni, szarości lub błękitu.

Duży rozmiar: Dochodzi do zmiany rozmiaru, zazwyczaj powiększenia. Czerniaki mają zazwyczaj średnicę ponad pięć milimetrów.

Stopniowa ewolucja zmiany: Czerniak zmienia kształt, powiększa się lub unosi.

Samobadanie skóry

- 🔍 Aby wcześnie rozpoznać czerniaka trzeba **dobrze znać własne ciało i skórę**
- 🔍 **Samocенę powinniśmy wykonywać raz w miesiącu**
- 🔍 Kamila i Dawid wytłumaczą Wam, jak sprawdzać skórę:

Film dostępny na stronie Akademii Czerniaka

<http://www.akademiaczerniaka.pl/kampania-znamie-znam-je/program-do-szkol-ponadgimnazjalnych/film-edukacyjny-dla-uczniow/>

Zasady na wagę złota

Złote zasady ochrony przed czerniakiem:

- ☞ **Nie opalaj się w solarium!** – w przypadku młodych ludzi jest to najważniejszy czynnik wywołujący czerniaki. Planowane jest ograniczenie dostępu do solariów dla osób poniżej 18 roku życia.
- ☞ **Unikaj** przebywania w **pełnym słońcu** w godzinach 11.00-16.00
- ☞ **Chroń skórę:** stosuj filtry UV, noś czapkę i okulary przeciwsłoneczne – latem nawet podczas pochmurnych dni należy stosować ochronę. **Pamiętaj ochronie także podczas uprawiania sportu na świeżym powietrzu!**
- ☞ **Raz w miesiącu oglądaj swoją skórę**
– sprawdź, czy Twoje znamiona nie zmieniają się lub czy nie pojawiły się nowe
- ☞ Jeśli zauważysz, że coś podejrzanego dzieje się z Twoim znamieniem, **udaj się do dermatologa lub chirurga-onkologa**
- ☞ Przynajmniej raz na rok **odwiedzaj dermatologa lub chirurga-onkologa,** aby sprawdził czy wszystko w porządku

Chcecie wiedzieć więcej?

Na stronie Akademii Czerniaka znajdziecie:

- **Sondę** ukazującą stan wiedzy Polaków nt. czerniaka
- **Ulotkę** z najważniejszymi informacjami o czerniaku
- **Film** na temat samobadania skóry
- ...i wiele innych materiałów o czerniaku

A zdobytą wiedzę będziecie mogli sprawdzić w **quizie** „Znamie! Znam je?”

Akademia Czerniaka
www.akademiaczerniaka.pl

znamię! znam je?

Sprawdź, co wiesz o czerniaku?

Czerniak to bardzo groźny i zdradliwy nowotwór, który rozwija się szczególnie na skórze.

Quiz „Znamie! Znam je?” pozwoli Ci sprawdzić, czy warto odwiedzić dermatologa i upewnić się, że nie masz czerniaka.

f /znamięznaje

Akademia Czerniaka, ©2013 Wszelkie prawa zastrzeżone.

Realizacja: Webmasters

Akademia Czerniaka

Strona główna Zaangażuj się Centrum prasowe Kontakt

Akademia Czerniaka Aktualności Czerniak **Kampania „Znamie! Znam je?”** Dla pacjentów Dla lekarzy

AkademiaCzerniaka.pl / Kampania „Znamie! Znam je?” / Program do szkół ponadgimnazjalnych / Ulotka

O Kampanii

Co Polacy wiedzą o czerniaku?

Program do szkół ponadgimnazjalnych

- Film edukacyjny dla uczniów
- Propozycje lekcji edukacyjnych o czerniaku
- Ulotka**
- Plakiat
- Gra interaktywna

Ulotka

Pobierz ulotkę w formacie PDF [271kB]

Znamie! Znam je? co musisz wiedzieć o czerniaku skóry

Zagrożenie zachorowaniem na czerniaka w wieku dziecięcym

Zagrożenie zachorowaniem na czerniaka w wieku dorosłym

Profil ABC czerniaka

Dziękujemy za uwagę

Partnerzy wspierający

Patronat

